ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

АКЦИОНАРСКА ДРУШТВА, БЕРЗЕ И АКЦИЈЕ

- А Б А -

(Специјалистичке студије - Зборник радова)

приредио
проф. др Мирко Васиљевић

Београд,
2006.

Акционарска друштва, берзе и акције – Зборник радова

Издавач:
Правни факултет Универзитета у Београду

За издавача:
проф. др Мирко Васиљевић

Штампа:
„Лог" д.о.о. Београд

Тираж:
200

ISBN: 86-7630-037-2

CIP-Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
336.763 (082)
347.725 (082)
347.731.1 (082)
347.735 (082)

АКЦИОНАРСКА друштва, берзе и акције, АБА: (специјалистичке студије – зборник радова) / приредио Мирко Васиљевић. - Београд: Правни факултет Универзитета, 2006 (Београд : ЛОГ). – 823 стр : граф. прикази, табеле ; 24 cm
Тираж 200. – Стр. 3-4: Предговор / Мирко Васиљевић. – Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 86-7630-037-2
1. Васиљевић, Мирко
а) Акционарска друштва – Зборници
б) Акције- Зборници, ц) Берзе – Зборници
д) Берзанско пословање – Зборници
COBISS.SR-ID 132134924

проф. др Александар Грачанац,

директор Акцијског фонда Републике Србије

ПРИВАТИЗАЦИЈА И ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА

Увод

Приватизациони процес, концipиран законима из приватизације, активиран је формирањем институција за спровођење средином 2001.год. (Агенција за приватизацију) и почетком 2002. (Акцијски фонд РС). У оквиру процеса приватизације Акцијски фонд Републике Србије је добио специфичну улогу у односу на Агенцију за приватизацију, да продаје државне мањинске пакете акција (приоритетно на Београдској берзи) преостале у приватизационим компанијама (више од 800 по ранијим законским прописима), као и преостале количине акција у компанијама приватизованим на аукцијама у Агенцији за приватизацију. Досадашња примена новог концепта приватизације у делу продаје мањинских пакета акција из портфеља АФ (2002. - април 2006.год.) резултирала је потпуном приватизацијом у више од 644 компанија са финансијским резултатом око 415.5 милиона евра.

Процес приватизације у делу улоге и активности Акцијског фонда пратио је низ законских и институционалних ограничења. Закони из области приватизације, нису имали адекватну подршку неопходних законских решења у сфери финансијске и правосудне регулативе.

Управо Закони о хартијама од вредности, рачуноводству и ревизији, инвестиционим фондовима, понуди за преузимање и прилагођене правосудне регулативе транзиционим условима, требало је да буду темељни транзициони закони који би омогућили брже приватизационе ефекте.

У исто време, недостатак институционалног оквира за примену тих закона, непостојање корпоративног управљања у компанијама, непостојање акционарске културе (60 година), изражен степен неедукованости о хартијама од вредности, непоузданост финансијских и пословних информација компанија, непостојање законских санкција за непотписивање проспекта менаџмента за слободно трговање акцијама власника акција (малих акционара), низак ниво знања, професионалности брокерско-дилерских друштава и инвестиционих консултаната, непостојање ефикасне праксе у решавању могућих

финансијских спорова, додатно су отежавали активност Акцијског фонда и свели га на «Сизифов» посао. Истовремено, основна карактеристика тржишта капитала у настајању је била изражена ниском тражњом за мањинским пакетима у процесу приватизације из портфеља Акцијског фонда.

Основни узрок се огледао у недовољном и неадекватном креирању поверења у тржиште капитала у настајању и институција које га чине, несигурности у реализацију стопе повраћаја и стопе приноса на акције појединих компанија имајући у виду њихове финансијске перформансе. Тиме је и улога АФ у привлачењу иностраних инвеститора, а посебно финансијских, била неупоредиво тежа, јер за свако од тржишта капитала у настајању ликвидност има кључну улогу у инвестиционој одлуци неког инвеститора. Инвеститор је заинтересован да након куповине акција неке компаније буде у могућности да у појединим периодима изађе са тог тржишта, да их прода, уколико утврди да је тржиште ризично или да изврши прекомпоновање сопственог портфолиа и настави са инвестирањем.

Појављивање Акцијског фонда у трговању акцијама на Београдској берзи (30. април 2002.год.) је уједно значило и пуно реактивирање Београдске берзе и стварање тржишта капитала. Активирање Акцијског фонда у берзанском пословању истовремено је означило и паралелан процес приватизације и развоја тржишта капитала. Наиме, као појединачно највећи акционар у приватизованим компанијама по ранијим прописима, а са законском одредбом орочености (2008.год.), АФ је отпочео са трговањима акцијама као једном од метода у процесу приватизације и својим перманентним присуством из месеца у месец доприносио повећању обима промета акција на Берзи.

Трговање акцијама из процеса приватизације на Београдској берзи је на тај начин давало замајац развоју тржишта капитала. Основна улога развоја берзанског пословања и тржишта капитала и јесте да се на Берзи појаве компаније на званичном листингу где би се успоставила ликвидност трговања акцијама и омогућило финансирање компанија преко прикупљања слободног капитала на тржишту, што је у директној корелацији са начелима активности АФ у процесу приватизације (прилив инвестиција, развој финансијског тржишта – тржишта капитала, максимизирање прихода од приватизације). Продајом акција из портфеља Акцијског фонда успоставило се тржиште акција, чиме се на адекватан начин унапредила дубина и ширина тржишта и допринело развоју поступне ликвидности.

Перманентном анализом трговања акцијама Акцијског фонда *visa-*

vis укупног трговања на Београдској берзи, као и анализом тржишног кретања цена појединачних акција, уочено је да су се остваривале више цене акција приликом првог трговања акцијама из портфеља АФ, без обзира да ли се исте продају самостално или удруживањем са акцијама малих акционара (посебно применом методе коју је у почетку рада АФ користио – минимална цена – минимална количина). После обављених трговања акцијама из портфеља АФ вредност акција се често смањивала, што је било узроковано пословном политиком компанија и тенденцијом смањења промета на тржишту. Овакви и други поремећаји на тржишту акција потицали су из компанија због неадекватног корпоративног управљања, тако да су се у појединим периодима на тржишту појављивали инвеститори са стратегијом контроле предузећа куповином акција, а не инвестиционом стратегијом остваривања приноса на акције. То је за последицу имало у једном периоду претварање тржишта акција у тржиште компанија.

Економски амбијент је после годину и по дана примене законске регулативе из области приватизације у делу активирања АФ парцијално допуњен појединим законским решењима, као неопходност убрзања процеса приватизације и даљег развијања тржишта капитала. Сходно пратећим појавама на тржишту акција у фази формирања тржишта капитала Акцијски фонд је у сарадњи са Београдском берзом учествовао у прилагођавању методологија трговања акцијама из поступка приватизације у циљу превазилажења уочених аномалија и практичних искустава у реализацији продаја акција и развијања тржишта капитала.

У том смислу допуњене су поједине методологије у трговању акцијама (Правилима пословања Београдске берзе), тако што је поред методе МЦ (минималне цене) за Акцијски фонд омогућена примена методе ПЦ (преовлађујуће цене) у трговању. Наиме, и на овај начин омогућено је да се повећа обим промета акцијама из портфеља Акцијског фонда (продајом мањих количина акција у више трансакција), с једне стране и спречавање тренда смањења броја котираних компанија на Берзи.

Применом Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената почетком 2004.год. омогућено је да се поред организованог тржишта хартијама од вредности на Берзи тргује и ванберзанском методом тј. понудом за преузимање акција (take over), као интегралним делом развијених финансијских тржишта. Међутим, овакав закон је наишао на одређене колизије са законима из области приватизације, па су извршене неопходне измене и допуне, које су омогућиле да се и у процесу приватизације овај ванберзански метод у процесу транзиције може користити као равноправан тржишни метод. Доношењем адекватног Закона о понуди за преузимање (који је у

припреми и чије усвајање се очекује ускоро), у целости би се регулисао поступак преузимања акцијама.

Крајем 2004.год. ступио је на снагу Закон о привредним друштвима, као још један системски закон, неопходан за адекватан привредни амбијент. У току примене, почетком 2005.год. уочене су неусаглашености појединих одредби са прописима који регулишу тржиште хартија од вредности, услед којих постоји потреба за евентуалном допуном Закона о привредним друштвима, тј. оних одредби које регулишу питање тзв. «затварања отвореног акционарског друштва». Истовремено, усвајањем припремљених Закона о инвестиционим фондовима и Закона о пензионим фондовима додатно ће се убрзати квалитативно и квантитативно развој тржишта капитала.

Ефекти приватизације се манифестују кроз промену структуре тржишта акција, повећану ликвидност, емитовање и продају акција, отпочињање процеса примене корпоративног управљања, побољшање свеукупне инвестиционе климе, тако да су ови ефекти исто толико значајни колико и директни ефекти (повећање инвестиција, производње, извоза, запослености...) на приватизовану компанију. Успешна реализација постојећег модела приватизације (са освртом на улогу Акцијског фонда) и постизање вишег нивоа развоја тржишта капитала, представљаће један од темеља на којима ће се заснивати будући раст привреде Србије. Истовремено, паралелним процесима (завршетак процеса приватизације и развој тржишта капитала) омогућиће се одржавање унутрашње и спољне макроекономске стабилности.

Акцијски фонд

- Власник мањинског пакета акција предузећа приватизованих по претходним и важећем Закону о приватизацији
- Администратор акција у власништву ПИО
- Рок за продају акција из Акцијског фонда - 6 година

Принципи пословања Акцијског фонда

- Послује са пажњом доброг стручњака
- Јавност рада и недискриминације учесника на финансијском тржишту

Начела пословања Акцијског фонда

- Прилив инвестиција

- Развој финансијског тржишта - тржишта капитала
- Максимизирање прихода од приватизације

Методи и политика продаје из Акцијског фонда

- Избор методологија продаје координиран са стратегијом и планом Министарства за привреду и приватизацију преко финансијских посредника на берзи
- Тражња за мањинским пакетима Акцијског фонда
- Заједнички интерес и продаја Акцијског фонда и ситних акционара
- Пословне перформансе предузећа
- Трговање предузећа на берзи

Јавна аукција

- Подразумева ванберзанску продају по принципу лицитације за пакет акција
- Тражња за целим пакетом акција
- Могућност постизања високе цене и инвестиционог програма
- Продаја удела

Јавна понуда

- Активна тражња
- Финансијске и профитабилне перформансе предузећа
- Препознатљива тржишна позиционираност предузећа

Тендер

- Захтева претходно укрупњавање акција до контролног пакета (>50%)
- Неопходност проналажења стратешког партнера
- Могућност за повећање пословних и финансијских перформанси предузећа
- Решавање инвестиционог и социјалног програма

Комисија за хартије од вредности

- Сагласност на Правилник о трговању хартијама од вредности
- Надзор на секундарним прометом акција

Агенција за приватизацију

- Државна институција која промовише, иницира и контролише поступак приватизације
- Консултанске и процедуралне активности
- Приватизација друштвених предузећа по новом Закону о приватизацији (јавна аукција, тендер)

Привремени / централни регистар

- У оквиру Агенције за приватизацију ажурира и проверава стање у акционарским књигама (Привремени регистар је функционисао до формирања централног регистра – јануар 2004)
- Води евиденцију акција и акционара пре и после трговања акцијама на Берзи
- Обједињавање функција евиденције, клиринга и салдирања
- Успостављање custody послова

Берза

- Акције из претходних приватизација и акције из важећег Закона о приватизацији се у првој продаји могу продавати искључиво на Берзи,
- Продаја акција ванберзанском трговином је могућа тек после обављеног првог листинга на берзи (прве промене власништва)
- Утврђује начин трговања акцијама (Правилник о трговању)

Стратегија активирања Акцијског фонда

- 30.04.2002. Почетак трговања акцијама компанија из АФ-стварање амбијента за тржиште капитала

Законска основа стратегије

- Укупан портфељ Акцијског фонда износи преко 1.500 предузећа
- Ограничен рок за продају

Приступ

- Максимизирање прихода уз опрезност при пласману значајних пакета
- Конкурентност, професионалност, одговорност и јавност при продаји мањинских пакета
- Комбинација модела продаје
- Стандардизација пословања и стриктно поштовање процедура

ОПШТИ МОДЕЛ ТРГОВАЊА АКЦИЈАМА

ЦИЉ	СТРАТЕГИЈА	ОПЕРАТИВНИ ПЛАН	КОМЕНТАР
Прилив инвестиција	• Продаја стратешким инвеститорима (домаћим и страним) уз услов реализације бизнис плана кроз повећање основног капитала	• План састанака са директорима предузећа • Припрема нацрта уговора и стандардних одлука скупштине о повећању капитала	Активност превасходно усмерена према предузећима која показују иницијативу и спремност за заједничку стратегију
Максими-зација прихода	• Заједнички наступ/продаја • Укрупњавање пакета • Укључивање инвестиционих банака и приватних фондова	• Заједнички пројекти са IFC и EBRD • Контакти са инвестиционим банкама и фондовима • Разрада процедура	Реализација захтева доношењем Закона о инвестиционим фондовима, строже мере за ажурирање књига акционара у Регистру
Развој тржишта капитала	• Стандарди-зација и развој процедура • Масовна продаја малих пакета на Берзи	• Припрема предлога за обједињавање послова евиденције и салдирања • Редовно трговање акцијама на Берзи	Убрзање продаја мањинских пакета из портфеља Акцијског фонда

Прелиминарна анализа и регистрација	Припрема продаје	Реализација продаје	Потписивање уговора и пост уговорне активности
Израда софтвера Привременог регистра Финансијска анализа предузећа Провера стања капитала у АФ Прикупљање писама о заинтересованости од купаца Контакти са менаџментом предузећа	Јавни позив за понуде брокера Пријем и оцена понуда Уговор са брокером Припрема проспеката Процена/Претходна цена трговања Маркетинг	Пријава налога АФ за трговање на Берзи Заказивање берзанске аукције Објављивање датума аукције у медијима Уплата депозита (10% од почетне цене) Трговање на Берзи Потписивање закључнице од стране брокера купца и АФ	Потписивање уговора од стране купца и АФ Уплата купопродајне цене (умањено за износ депозита) Евиденција у Привременом регистру Упис у судски регистар Пренос средстава у Буџет РС

ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА У НАСТАЈАЊУ 2002-2006 (ИНИЦИРАНО ПРИВАТИЗАЦИОНИМ ПРОЦЕСОМ)

- ✓ МЕРЕНО СТАНДАРДНИМ ИНДИКАТОРОМ (ТРЖИШНА КАПИТАЛИЗАЦИЈА:
  - o СРПСКО ТРЖИШТЕ У НАСТАЈАЊУ БЕЛЕЖИ СНАЖНУ ЕКСПАНЗИЈУ (WWW.BELEX.CO.YU) (ВРЕДНОСТИ СЛИЧНЕ ЗЕМЉАМА - БИВШИМ КАНДИДАТИМА ЗА ЕУ У ПЕРИОДУ 1996-2002)
- ✓ МЕРЕНО ИНДИКАТОРОМ (БРОЈ ЛИСТИРАНИХ АКЦИЈА КОМПАНИЈА)
  - o ПРИСУТАН ТРЕНД РАСТА ПО ГОДИНАМА
- ✓ МЕРЕНО ИНДИКАТОРОМ (АПСОЛУТНА ВРЕДНОСТ ПРОМЕТА)
  - o УКУПНА ВРЕДНОСТ ПРОМЕТА АКЦИЈА КОЈЕ СУ ПРОМЕНИЛЕ ВЛАСНИКА БЕЛЕЖИ ПАД ОД ЈАНУАРА 2004.
  - o КАРАКТЕРИСТИКА СВИХ ТРЖИШТА У ТРАНЗИЦИЈИ :
    - НЕРАВНОМЕРНОСТ У РАЗВОЈУ; КОЛИЧИНА ПУЊЕЊА И ПРАЖЊЕЊА ТРЖИШТА
    - НЕЛИКВИДНОСТ
    - КОНЦЕНТРАЦИЈА ВЛАСНИШТВА ГДЕ ЈЕ НЕГАТИВНА КОРЕЛАЦИЈА СА ЗАШТИТОМ МАЊИНСКИХ АКЦИОНАРА; УЗРОК НЕПОСТОЈАЊА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА У КОМПАНИЈАМА
- ✓ УПРАВО ПРОЦЕС ПРИВАТИЗАЦИЈЕ МОРА ДА ОБЕЗБЕДИ МИНИМУМ КВАЛИТЕТА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА У КОМПАНИЈАМА
- ✓ ВИСОК НИВО КОНЦЕНТРАЦИЈЕ ВЛАСНИШТВА МОЖЕ ДА ИЗАЗОВЕ МАЊИ ИНТЕРЕС ПРИСУСТВА НА БЕРЗИ, ШТО ДОВОДИ ДО ФЕНОМЕНА ЗАТВАРАЊА (СМАЊУЈЕ СЕ КВАЛИТЕТ АКЦИЈА, ПАДА ЛИКВИДНОСТ, ДОЛАЗИ ДО МИГРАЦИЈА АКЦИЈА)
- ✓ УВОЂЕЊЕ КОНТИНУИТЕТА ТРГОВАЊА КВАЛИТЕТНИМ АКЦИЈАМА У ОКТОБРУ 2004. (УСПОРЕЊЕ ПРОЦЕСА ПРАЖЊЕЊА ТРЖИШТА)
- ✓ У ПРВОМ КВАРТАЛУ 2005. ВРЕДНОСТ ПРОМЕТА АКЦИЈА ДОСТИГЛА ЈЕ РЕКОРДНИХ 11,4 МИЛИЈАРДЕ ДИНАРА (на Београдској берзи)
- ✓ РЕГИСТРОВАН ПОРАСТ ИНДЕКСА (BELEX fm) WWW.BELEX.CO.YU - 2005.

Понуда за преузимање

Понуда за преузимање акција је писани документ, у складу са Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, којим се позивају сви законити имаоци акција с правом гласа одређеног акционарског друштва да продају своје акције лицу наведеном у понуди, пред Комисијом за хартије од вредности а када то лице намерава да купи акције на основу којих би, са акцијама које већ поседује или које поседује зависно друштво тог лица, стекло најмање 25% акција с правом гласа тог друштва.

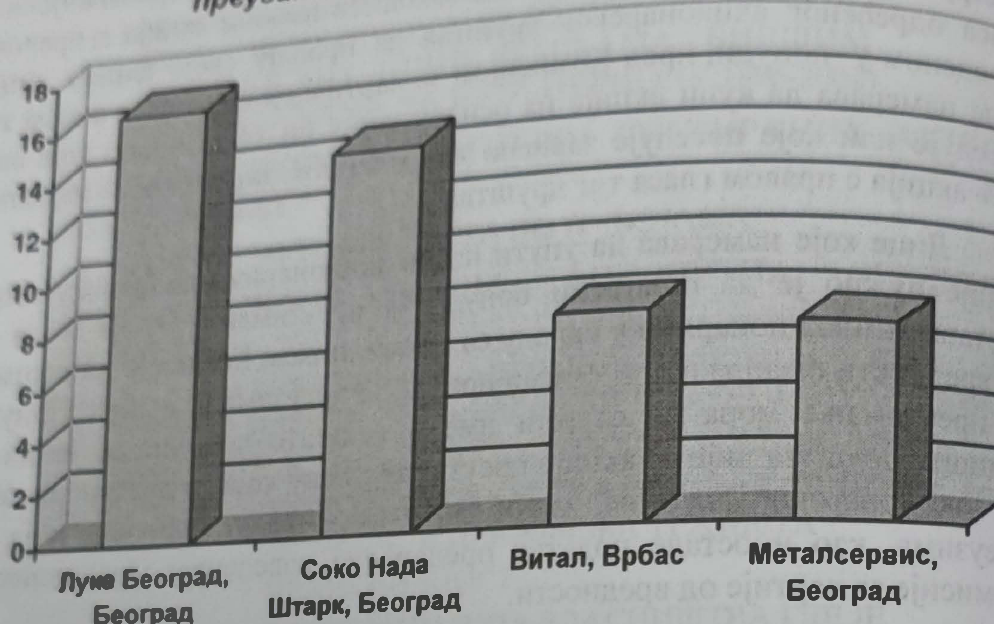
Лице које намерава да упути позив акционарима да продају своје акције дужно је да припреми понуду за преузимање акција и да је достави тим акционарима у складу са Правилником Комисије за хартије од вредности о садржини и форми понуде за преузимање акција. Понуда за преузимање мора да садржи име и седиште понудиоца, назив и седиште друштва чије се акције преузимају, цену која се нуди по акцији тог акционарског друштва, минималну/максималну количину која се преузима, као и остале податке предвиђене наведеним Правилником Комисије за хартије од вредности.

Минимална цена по једној акцији из понуде за преузимање акција, коју је понудилац дужан да понуди, не може бити нижа од тржишне цене те акције. Уколико се тим акцијама није трговало на Берзи, односно другом организованом тржишту, минимална цена по једној акцији из понуде за преузимање акција не може бити нижа од књиговодствене или процењене вредности акција. Под тржишном ценом акција подразумева се највиша цена коју је та акција постигла у трговини на Берзи или неком другом организованом тржишту у периоду од 6 месеци пре понуде за преузимање акција.

Акционари прихватају понуду за преузимање депоновањем акција на депо рачун понудиоца, а понудилац је дужан да у року од три дана од дана преузимања акција изврши исплату.

Графикон 1

Приказ остварених прихода од продаје акција појединих компанија из портфеља АФ путем понуде за преузимање у 2005. (у милионима евра)

Шта је преовлађујућа цена?

Преовлађујућа цена је цена по којој се остварује највећи промет акција мерен бројем акција.

Шта је метод минимална цена - минимална количина?

Трговање акцијама из члана 1. Правилника о трговању акцијама из поступка приватизације методом минималне цене и минималне количине организује се по захтеву члана Берзе (подносилац налога продаје) уколико је пријављена понуда акција, обједињена по цени и износи најмање 2% акција од укупног броја акција емитената, емитованих у поступку приватизације. Трговање акцијама методом минимална цена и минимална количина не може бити заказано у року краћем од 20 дана од дана подношења захтева.

Овај метод представља "налог све или ништа" на страни понуде која објављује позив потенцијалним купцима на укупну количину и по утврђеној цени. Услови понуде се јавно објављују као позив купцима, а оглашавање треба да садржи упутства о висини, месту иначину полагања депозита.

Шта је реперна цена?

Реперна цена је цена успостављена на граници зоне флуктуације по којој није дозвољено закључивање трансакција.

Шта је индикативна цена?

Индикативна цена је преовлађујућа, реперна или аукцијска цена акција утврђена, односно закључена на претходној аукцији истих акција.

Шта је кориговања књиговодствена вредност акција (ККВ) – применом међународних рачуноводствених стандарда од јануара 2005

Коригована књиговодствена вредност акција утврђује се тако што се укупна актива умањује за износ губитка и износ укупних обавеза (обавезе, одложени ревалоризациони добитак, дугорочна резервисања и пасивна временска разграничења), подељена са емитованим бројем акција емитента, сразмерно њиховој књиговодственој вредности.

Шта је горња и доња ККВ?

Распон вредности капитала дефинише се између доње и горње граничне вредности капитала.

По методи ККВ доња граница вредности капитала утврђује се тако што се коригована књиговодствена вредност капитала множи са коефицијентом 0,5.

Горња граница распона вредности утврђује се тако што се коригована књиговодствена вредност капитала множи са коефицијентом 1.

Како потенцијални купац треба да поступи?

- Писмо заинтересованости Акцијском фонду
- Избор брокера
- Уплата депозита у висини 10% од почетне вредности (када се користи метод МЦ - МК)
- Ви као инвеститор (купац акција) доносите одлуку да ли да куповином акција улажете капитал и инвестирате. Ваш брокер ће Вам припремити следеће врсте неопходних информација:
- Које се акције могу купити на тржишту?

- Који су последњи објављени подаци о пословним и финансијским перформансама предузећа?

- Која су предузећа емитовала акције?

- Да ли су акције из поступка приватизације?

- Колико је акција понуђено и како се кретала цена акција?

- Да ли се акцијама које желите, већ трговало на Берзи?

- Која је последња постигнута цена и када је одржана последња аукција?

- Када је следећа аукција?

- Колика је књиговодствена вредност акција за које сте заинтересовани?

- Како се успоставља цена на Берзи? Колика може бити највиша цена акција које су предмет Ваше пажње на следећој аукцији?

- Колика може бити најнижа цена акција које су предмет Ваше пажње на следећој аукцији?

- Како се извршава налог за куповину акција?

- Како се утврђује прва цена на Берзи?

- Како Вам се преносе купљене акције?

Проспект

Проспект је приказ основних података о предузећу које се приватизује. Објављује се у средствима јавног информисања.

ПРОСПЕКТ ПРЕДУЗЕЋА ЧИЈЕ СЕ АКЦИЈЕ ПРОДАЈУ ИЗ АКЦИЈСКОГ ФОНДА	
Пуно име компаније	
Матични број	**Број запослених**
Индустријска грана	Укупан број акција (у промету и у резервама)
Основна делатност	Номинална вредност једне акције
Седиште и адреса	Проценат акција у резервама
Година оснивања	Проценат резервисаног друштвеног капитала (други круг)
Телефон	Број акционара
Факс	Број акционара са више од 3 % акција у власништву
Основни производи и услуге	Проценат укупног капитала у власништву Акцијског фонда
-	**Проценат укупног капитала који се продаје**
	КЊИГОВОДСТВЕНА НЕТО вредност капитала који се продаје (ЕУР)

Пример огласа у средствима јавног информисања

На основу члана 9. Закона о Акцијском фонду ("Сл. гласник РС", бр. 38/2001), Акцијски фонд обавештава све заинтересоване да је термин одржавања аукције заказан за 14.10.2002. год. у 11:00 часова, на Београдској берзи, за следећа предузећа:

"БАНАТСЕМЕ"А.Д. ЗРЕЊАНИН: 40,58% од укупног капитала, односно пакет од 14.335 акција, по почетној цени од 3.000,00 динара по акцији. Депозит износи: 4.300.500,00 дин.

"ЗАШТИТА НА РАДУ"А.Д. БЕОГРАД: 13,50% од укупног капитала, односно пакет од 6.250 акција, по почетној цени од 345,00 динара по акцији. Депозит износи: 215.625,00 дин.

"РАПИД"А.Д. АПАТИН: 38,83% од укупног капитала, односно пакет од 125.828 акција, по почетној цени од 500,00 динара по акцији. Депозит износи: 6.291.400,00 дин.

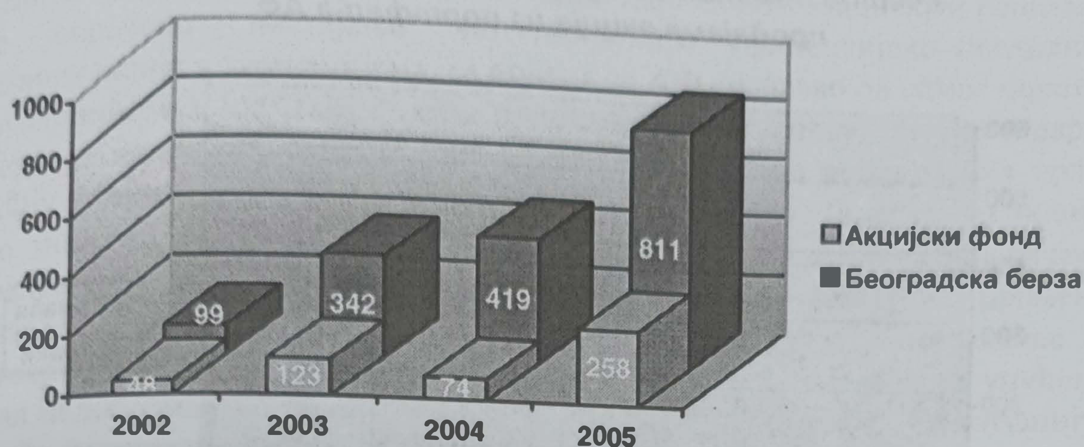
Учесник на аукцији може бити домаће или страно, правно или физичко лице које је уплатило депозит на жиро-рачун Акцијског фонда бр. 840-873621-11 или на девизни рачун код "Комерцијалне банке" бр. 540100-17354205 односно "Делта банке" бр. 54110/2-Va-17380/0 до 09.10.2002.год. с тим да је брокер купца дужан да се придржава одредбе члана 7. Закона о спречавању прања новца ("Сл. лист" 53/2001), као и да Акцијском фонду достави доказ о уплати депозита.

Уколико је само једно лице стекло право учешћа на аукцији, а исто се, односно његов овлашћени члан берзе, не појави на аукцији и тиме не прихвати почетну цену, губи право на враћање депозита. Ако члан берзе, са којим је купац закључио уговор о посредовању не потпише закључницу, купац губи право на враћање депозита, као и право на будуће учествовање на аукцијама.

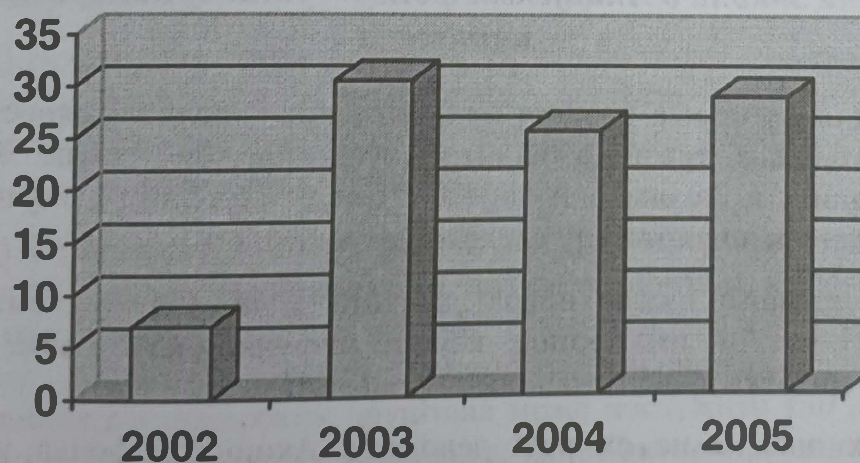
Уколико је више од једног лица стекло статус учесника аукције на берзи, учесницима на аукцији који нису проглашени купцем а учествовали су у јавном надметању на берзи, биће враћен депозит у року од 15 дана од дана одржавања аукције. Учесници који су стекли право учешћа на јавној аукцији на берзи уплатом депозита, а нису учествовали у јавном надметању на аукцији, губе право на враћање депозита.

Сва обавештења су на сајту Акцијског фонда:
www.share-fund.co.yu

Графикон 2

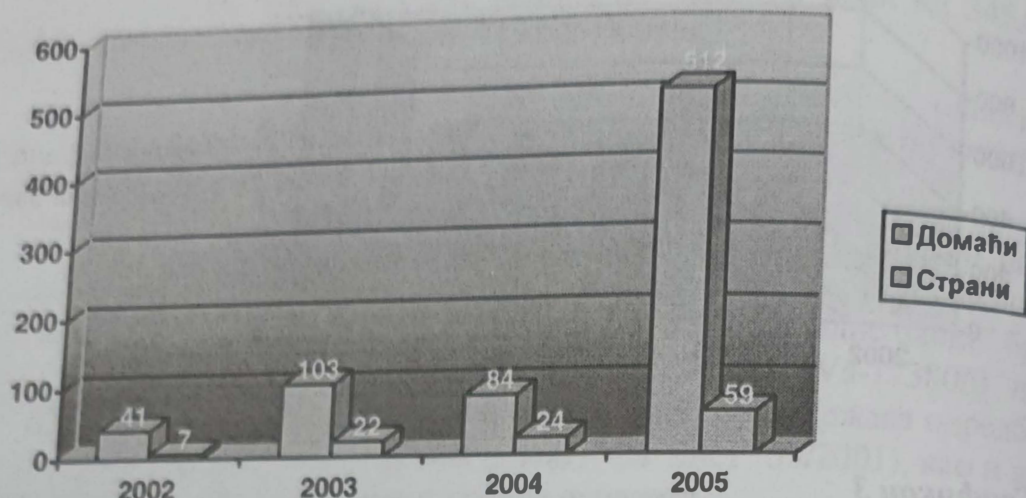

Графикон 3

извор: Београдска берза

Графикон 4

Измене Закона о Акцијском фонду – утицај на тржиште капитала

У циљу убрзања процеса приватизације у делу активности АФ и даљег развијања тржишта капитала уследиле су измене Закона о приватизацији и Закона о Акцијском фонду (2005.год.), којима се на превентиван начин остварују следећи циљеви:

- Постизање вишег нивоа јавности у пословању компанија у којима АФ има акције, која је у функцији убрзања, односно завршетка приватизационог процеса,
- Ex ante, а не ex post деловање Акцијског фонда у смислу спровођења члана 14. Закона о Акцијском фонду и заштите вредности државне имовине, а посредно и заштите имовине мањинских акционара,
- Убрзање процеса приватизације на више начина (измене закона предвиђају више метода продаје акција),

Увођење обавезности достављања «Проспекта» за трговање акцијама на Берзи.

(1) Акцијски фонд после измена закона, а у циљу веће заштите државног капитала, убрзања процеса приватизације и развоја тржишта капитала, има активнију улогу као акционар. Новим законским решењем је спречено настајање потенцијалних финансијско–пословних манипулација у компанијама, са којима се АФ суочавао од самог почетка функционисања, а који су проистицали у одсуству стандарда корпоративног управљања. Законодавац је доделио акционарска права АФ-у у ономе што је од значаја за очување имовине (вредности акција) до момента промене њеног титулара и то у следећим случајевима: смањење и повећање капитала, реорганизација – статусне промене, стављање имовине под терет, давање исте под закуп, поравнање са повериоцима, као и стицање и отуђење имовине. Недовољно упућене, или недобронамерне, који у овим новинама виде некакву «етатизацију» треба разуверити да нема опасности од државног уплитања у пословну политику компанија, нити је може бити. Изменама закона предвиђено је да АФ, користећи своје акционарско право, гласа писменим изјашњавањем на предлоге одлука које ће се доносити на Скупштини акционара и то сразмерно свом процентуалном учешћу у капиталу акционарског друштва. Гласови АФ-а са гласовима свих осталих акционара улазе у кворум, после чега се у процедури гласања усвајају или не усвајају предложене одлуке. На тај начин произилази да АФ не може да ставља вето на предлоге одлука Скупштина, јер је и фактички и de jure равноправан.

(2) Новим законским решењем се такође уводи обавезност израде «Проспекта» отворених акционарских друштава, што је несумњиво начин превазилажења проблема продаје акција из портфеља Акцијског фонда у циљу убрзања приватизације.

(3) Изменама закона се намеће и перманентно актуелно питање заштита тзв. «малих акционара» на тржишту капитала, односно да ли и колико ове измене могу да дотичу «мале акционаре». Изјашњавање Акцијског фонда у оквиру коришћења акционарског права на Скупштинама акционарских друштава може послужити као превентива у заштити права мањинских акционара, јер ће активнија улога АФ-а као равноправног акционара допринети јачању јавности у раду компанија, што индиректно побољшава и позицију малих акционара. Уз ово регулисана је и могућност трговања акцијама једне десетине малих акционара или више на Берзи без «Проспекта».

РЕЗУЛТАТИ АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

30. април 2002. – 15. мај 2006.

УКУПАН БРОЈ ПРОДАТИХ ПАКЕТА АКЦИЈА: 655

- број продатих пакета на Београдској берзи: 600
- број продатих пакета понудом за преузимање: 51
- број продатих пакета на јавном тендеру: 4

УКУПАН ПРИХОД ОД ПРОДАЈЕ: 418.5 милиона евра

Графикон 5

